

آبونه شرائطی

ممالک عثمانیه ده سنه لکی (۶۵)، الق
ایلاف ۳۰۱، غروشدور .

ممالک حیدیه ده سنه لکی (۶۷)، الق
ایلاف (۹)، فرانقدر .

اداره خانه

باب عالی جاده سننده دائره مخصوصه

اخطارات

آبونه بدلی پشندر .

§

مسلكه . وفاق آثار مع الممنونیه قبول
اولنور . درج ایدله یازیلر اعاده
اولونماز .

۱۳۳۰ (۱۳۳۰) ۱۳۳۰

اخطارات

رساله مزین آلمدیغی کوسترمک شرطیه
بتون یازیلر هر هانکی بر هرته طرفدان
انتباس اولونه پیلایر .

§

کوسوبلرک، امضالرک وضع و اوقوتاقی
اولمسی و آبونه صره نومروس محتوی
بولونمس لازندر .

§

ممالک اجیدیه ایچون بونه اولر
درمسلرک و انسرجه ده یارلمسی رجا
اولنور .

§

پاره کوندرلدیکی زمانه یه در اولدیغک
واضعا پیلدیرلمی رجا اولنور .

عدد ۲۹۹

۱۳ جمادی الاول ۱۳۳۲

پنجشنبه

۲۷ مارت ۱۳۳۰

جلد ۱۲

نسائیات

تستیر مسئله سنک طرق حلی

بوکون بزى اك زياده مشغول ايدن بر مسئله علميه وار ايسه اوده
تستیر مسئله سیدر .

تستیر مسئله سنی هانکی نقطه نظر دن مطالعه اید جکر ؟ اول باول
تعین اولنه حق نقطه ایشته بودر . تستیر مسئله سنی یا علوم اجتماعیه و فلسفیه
و یا علوم شرعیه نقطه نظرینه کوره مطالعه اولنور .

هر هانکی علم نقطه نظرینه کوره مطالعه اولنور ایشته اوراده انجق
اولعلمک قواعد و ضوابطی ، اصول و مناهجی حاکم اولور .

کور بورم که تستیر مسئله سنی ایش کوچ ایدین ارباب قلم مسئله یی
دیناً ، شرعاً حل ایتک ایشیورلر . بوحده استناد کاهمز انجق حجج شرعیه ،
ضوابط شرعیه ، اصول فقهیه اوله جقدر .

فی الواقع بودوات بضاً آیات کریمه و احادیث شریفه دن بحث ایدیورلر ،
بعضاً ائمه دیندن برینک قولی بیان ایدیورلر ايسه ده آیت کریمه یی و یا
حدیث شریفی اوقومق ايله و یا خود بویه بر قاعده فقهیه واردر دیمکله
ایش بجز . بویه بر حکم ، عامیانه و جاهلانه در .

اولا — بر آیت کریمه یی و یا بر حدیث شریفی کورمکله همان شرعاً
بویه در دینه مز . اهل علم شرعک بر طاقم اقسامی بیان ایدیورلر .

اعظم مجتهدیندن و اکابر فقهاء دیندن شیخ الاسلام الحرانی نک
تحقیقه کوره شرع اوج قسمدر : شرع منزل ، شرع مؤول ،
شرع مبدل .

شرع منزل کتاب وسنت ، شرع مؤول حکم حاکم و قول مجتهددر ؛
شرع منزلی انکار ایدن اکفار اولنور ، بالعموم مؤمنینک شرع منزله
اتباعی واجب اولور ؛ شرع مؤولی انکار ایدن اکفار اولونماز ،
بالعموم مؤمنینک علی التعین بر شرع مؤوله اتباعی واجب اولماز .

حرب صفین ده حضرت علی المرتضی کرم الله وجهه نک عساکر کندن
بری طرفندن سویلندیکی روایت اولنان شو :

نحن قتلناکم علی تأویلہ کما قتلناکم علی تنزیله .

بیٹی شرع منزل ايله شرع مؤولی آپر نور .

بویت موجبجه حرب بدر شرع منزل ايله ، قول رسول مبین ايله
مشروع ؛ حرب صفین شرع مؤول ايله قول علی المرتضی ايله مشروع
اولور .

بوراده ذکر اولنا تأویل معنائک راجع اولدینی حقیقه ادراک
دیمکدر .

شرع مبدل احادیث موضوعیه مبتنی اولان شرع و یا مقصد شارع
مخالف اوله رق تأویل اولنان نصیر شرعیه در ؛ بوراده کی تأویل ، معنایی
تبدیل و تحریف دیمکدر .

شرع مبدل واجب الانکاردر ، شرع مبدل ايله عامل اولمق یا صفت

شریعتی بیامه مک ، و یا طریق مسلمینی افساد ایتکدر ؛ هر ایکی احتمال کوره
شرع مبدل ايله عامل اولانلر یا جاهل و یا مفسددرلر . تستیر مسئله سنده
استناد کاهمز اصلاً شرع منزل ، فرعاً و تفصیلاً شرع مؤول اوله جقدر .
سائقه جهل و افساد ايله تستیر مسئله سنی شرع مبدله مستند قیلمق
خسران و ضلالتدر .

تستیر مسئله سنده شرع منزل و مؤولک حکمنی بیله لم ده اکا اتباع
ایدلم ، بونلره مخالف اولان شرع مبدله اتباعدن قاجنهم .

ثانیاً — نصوص شرعیه دن انجق قواعد شرعیه موجبجه احکام
استنباط اولنور ؛ نصوص شرعیه دن استنباط احکام ایچون آیت کریمه
و حدیث شریفک کرک افراداً ، کرک ترکیباً معانی لغویه سنی ، معانی
شرعیه سنی بیلمک ، اصول فقهده بیان اولنان اقسامی بیلمک ، حدیث
شریفک سنداتی بیلمک ، علم رجال حدیثه مطلع اولمق لازمدر .

یوقسه کفی اوله رق حکم چیقارمق ، نفسک میل ایتدیکی شیئی دلیل
عد ایتک ، هوا و شهواته اتباعاً دلیل شرعی یی ترک ایتک مسلمانلق ايله
قابل توفیق دکدر ، مسلمانلر بونلردن بری درلر .

ثالثاً — بر قاعده فقهیه یی کورمک ايله همان حادثه یی اکا تطبیق
ایتک لازم کلز ، قواعد فقهیه یی حادثاتی تطبیق ایتک ایچون اول باول
علت ، مناط حکم تعیین اولونملی ، مناط حکم تعیین اولونمده دن اول
هیچ بر حادثه و مسئله تطبیق اولنماز .

فلسفه جدید کتابلرنده تصریح اولندیکی وجهله استقرار علمی
ایکی حادثه ارسنده انجق بر نسبت علیت کشف و اثبات اولندقدن
صوکره وجود بولور . مشهور راوسسون : مبدأ علیت استقرارک کیزی
بر طماریدر دیور . حادثانندن ، حادثاتک راجع اولدینی علتله ، صوکره
حادثاتی مدبر اولان قانونلره انتقال اولنور ، علت بیلنمکله حادثات
بیلنیر و وقوعندن اول کشف اولنور .

انکلیز فیلسوفلری باقون ايله ستووارت میلک اورتیه قوبدقلری
« مسالک علت » قانونلری چوق زمان اول حکماء فقها ، اصولیون
موقع تطبیقه قوبمشلر ایدی . شوقدرکه باقون ايله ستووارت میل علت
حادثاتی کشف ایچون مسالک علت قانونلری تطبیق ایدیورلر ، اصولیون
ایسه احکام حادثاتک علتی کشف ایچون تطبیق ایدیورلر ایدی .

فلسفه جدید موجبجه حادثه نک علتی تعیین اولندقدن صوکره
ناصل قانون تعیین اولنور ايسه علم جلیل فقه موجبجه حادثه یی تعلق ایدن
حکم شرعی نک علتی تعیین اولندقدن صوکره قانون تعیین اولنور .

ائمه دین قیاسی اجرا ایتک ایچون اول امرده علتی بولمغه چالش مشلدر ؛
علت منصوص اولونجه یعنی طرف شارعدن صراحة بیلدیریلنجه ائمه دین
ایچون یا لکیز تطبیق جهتی ، مناط حکمی تحقیق جهتی قالیور . علت
منصوص اولینجه اول امرده علت استخراج اولنیور ، مناط حکم تخریج
اولنیور ، صوکره دیگر بر حادثه حقنده حکم شرعی بیان ایدیورلر ، بعضاً
مناط حکمده دخلی بولونمیان اوصافی تجرید ایتک لازم کلیور ، مناط حکم
تقییح اولنیور . بناء علیه بر قانون طبیعتی تطبیق ایتک ایچون حادثه

کذا بر مسئله نك حل خصوصاً يا دليلك اقواسنه ويا عصره اوفق اولان اقواله مراجعت اولنور .

طرق خمسة دن ماعدا بزم ایچون بر طریق بولنه ماز ، طرق خمسة درجات ایله اك واسع اولان طریقدن بری ایله اك طار اولان طریقه منتهی اولور .

بر حادثه طریق خامس ایله حل اولنور ایسه نه اعلی ! ارتق طریق رابعه حاجت قالماز . طریق خامس ایله حل اولمه مدینی صورتده طریق رابعه کیدیلیر . بو طریق ایله حل اولنور سه مسئله فقه حنفی ایله حل ایدلمش اولور . بویله جه اك نهایت طریق اوله قدر کیدیلیر . اورادهده حل ممکن اولنور سه ارتق مسلمانلق ایله حل اولنومیه جنی ظاهر اولور . بزه بیان اولنان قاعده فقهیه نك اول امرده درجاتی بيلمك ، جمع علیه ویا متفق علیه ویا محتف فی اولدیغنی تعیین ایتك الزم واهم در . مسئله یی هر هانکی طریق ایله حل ایده بیلجك ایسه ك او طریقك قوانینه توفیق حرکت ایتك لازمدر . قاعده فقهیه یی مجرد اوقومق کافی دکلدر . شوراسنی هیچ بر وقت اونوتیمه لم که مسلمانلقده احکامی مشروع قیلان علت یا بر مصلحتی جاب ، یا بر مصلحتی تکمیل ، یا بر مفسدتی دفع ، یا بر مفسدتی تقلیلدر . قواعد جلیله فقهیه مسلمانلرك سمادتی بالغاً ماباغ کافل اولدیغندن مسلمانلق ایله حل اولونمیه جق هیچ بر مصلحت بولنه مدینی کی مسلمانلق ایله حل اولنجه جق هیچ بر مفسدته یقدر . تستر مسئله سنده مصلحت وار ایسه امین اوله لم که شریعتی تجویز ایتشدیر . بالمکس بر مفسدته وار ایسه یته امین اوله لم شریعتی اصلاً انی تجویز ایتیه جکلدر .

ادله احکام شریعت مسلمانلره تعلق اولان بر مسئله یی له ویا علیده اولق اوزره يك کوزل حل ایدر . سز مسلمانلره تعلق اولان بر مسئله بولیکز که او مسئله : کتاب — سنت — اجماع — قیاس — استحسان — استصلاح — استصحاب — برأت — عوائد — نفی مدارك — سد ذرایع — اخذ بالاقل — اخذ بالاخف — اخذ بالاحوط — اخذ بالاصل — اخذ بالاظهر — عموم بلوی — استقراء — تلازم — تحری و توحی — قرعه — عمل بالشهین — شهادت وجدان کی ادله احکام شریعت ایله حل اولونمسون !..

کافه حادثات اجتماعیه به تعلق ایدن احکام شرعی یی قواعد فقهیه غایت حکیمانه ، غایت عادلانه اوله رق حل و فصل ایدر .

قواعد جلیله عادلانه مزك بر قسمی بیان ایده لم :

- اشیا ده اصل اولان اباحه در .
- معاملات ناسی فساد ویرمکدن ایسه مهما ممکن صحت حمل ایتك اولادر ؟
- مضائقدن قورتیلماق ایچون تدبیر اموره حذاقت کوستربلیر .
- باطله ایریشمک ویا بعد اثبوت بر حق ابطال ایتك ایچون رأی استعمالی حرامدر .
- قیاس ترك اولنوب ناسه اوفق اولان اخذ اولنور .

طبیعیه نك علتی فصل بيلمك لازم ایسه بر قاعده فقهیه نك تطبیق ایچون اوله جه مناط حکمی بيلمك لازم کلیر . مناط حکم بیلنمه دن اول تطبیق ، بیان رأی ممکن دکلدر .

او حالده فصل اولیورده علت حکمی بيلمه دن ، اوکر نمه دن قاعده فقهیه یی تطبیقه یلنور لر ؟

مناط حکمی تعیین ایتمه دن اول بر مسئله یی حل ایتکی شریعت ، علم ، فلسفه اصلاً قبول ایتمز .

رابعاً — علم فقه مذهب و مسالك اعتباریله اولایکی به آیریلیر : فقه اهل اتباع ، فقه اهل ابتداع فقه اهل اتباعه فقه سنی ده دیر . الیوم بلاد اسلامیه ده معمول به اولان فقه شونلردر : فقه حنفی ، فقه مالکی ، فقه شافعی ، فقه حنبلی ، فقه ظاهری ویا داوودی ، فقه امامی ویا جعفری ، فقه زیدی ، فقه اباضی . ایلك بشنه فقه سنی ده دیر .

قواعد فقهیه یا مذاهب و مسالكجه بالاتفاق قبول اولنور ویا خود منازع فیله اولور .

مثلاً مشقت تیسیری جلب ایدر ، کلامك اعمالی اهلاندن اولادر قاعده لری متفق علیه ، علی خلاف القیاس ثابت اولان شیء مقیس علیه اولماز ، شرط واقف نص شارع کیدیر قاعده لری منازع فیله در .

اوت ! بر حادثه یا فقه اسلامی ایله ، یا فقه سنی ایله ، یا ائمه اربعه دن برینك فقهی ایله ، یا خلافت اسلامیه نك جاری اولدیغنی فقه حنفی ایله ، یا باب والای فتواده مرجع اولان کتب فتواده مبین اولان قول ایله حل اولنمیه بیلیر .

طریق اول : حادثه یی ائمه مسلمیندن هر کیم اولور ایسه اولسون انك مذهبی ایله حل ایتك طریق در که بورایه فقه امامی ، فقه زیدی ، فقه اباضی داخل اولور . بو طریقده اولسه اولسه دائرة تسنن خارجه چیقلمش اولور .

طریق ثانی : حادثه یی ائمه اهل سنتدن هر کیم اولور ایسه اولسون انك مذهبیله حل ایتك طریق در که بورایه فقه داوودی ، فقه اوزاعی ، فقه ثوری ، فقه جریری ، فقه راهویبی کی ائمه اربعه خارجه اولان فقه سنی داخل اولور . بو طریقده دائرة تسنن خارجه چیقلمش اولماز . انحق ائمه اربعه نك مذهبی خارجه چیقلمش اوله بیلیر .

طریق ثالث : حادثه یی ائمه اربعه دن برینك مذهبی ایله حل ایتك طریق در . بو طریقده انحق مذهب حنفی نك خارجه چیقلمش اوله بیلیر . طریق رابع : كرك باب والای فتواده مرجع اولسون ، كرك مرجع اولسون سادات حنفیه نك کتب معتبره سنه مراجعتله نص فقهادن عباره ویا اشاره ویا دلاله ویا اقتضا طریققریله حادثه یی حل ایتك طریق در . بو طریقده مذهب حنفی خارجه چیقلمش اولماز .

طریق خامس : باب والای فتواده مرجع اولان کتب فتواویه مراجعت ایتك صورتیه حادثه یی حل ایتکلدر .

— خاص وعامك مبتلا اولديني احواله دائر اولان احكامده سهولت طلب اولنور .

— ضرر دفع ، جرح رفع اولنور .

— يسر ايچون عسر ترك اولنور .

— مصلحت ناسه مبنی دليلك حكمندن عاده عدول اولنور .

— اخف آكدك (تأكدي زياده اولانك) قوروسی در .

— مصلحت راجحه موصول اولان وسیله حرام ، حرام دكلدر .

— سد ذرایع ايچون حرام قیلان برشی مصلحت راجحه مبنی

حائز اولور .

— احكام مكلفین مصالح مكلفین ايچون موضوعدر .

— ضرورتلر ممنوع اولان شیلری مباح قیلار .

— ضرورتلر کندی مقدارلرنجه تقدیر اولنور .

— حاجت عمومی اولسون ، خصوصی اولسون ضرورت منزله سنه

تنزیل اولنور ،

— مشقت تیسیری جلب ایدر ،

— بر ایشده مشقت کوریلنجه رخصت ووسعت ویریلر ،

— احكام علت ایله برابر دوران ایدر ؛

— دفع مفسد جلب منافعدن اولادر ،

— اهون شرین اختیار اولنور ،

— مانع ایله مقتضی تعارض ایتدکده مانع اکا تقدیم اولنور ،

— اضطرار غیرك حقنی ابطال ایتمز ،

— عادت محکمدر ؛

— ازمانك تغیری ایله احكامك تغیری انکار اولمه ماز ؛

— عادت انجق مطرد ویا غالب اولدقده معتبر اولور .

— عرفاً معروف اولان شرط قیلمش کبیدر ؛

— عادات شرعیه ابداً ثابت ، عادات جاریه متبدلدر . عرف ایله

نص تأویل اولنور !

شریعت غرای احمدیه قادینه محتاج اولدینی شیئی احتیاجه کوره ،

ضروری اولدینی شیئی ضرورتی مقدارنجه مساعدده ایدیور .

شریعت مطهره محمدیه جه مقاصد ضروریه بشدر : حفظ دین ،

حفظ نفس ، حفظ عقل ، حفظ مال ، حفظ نسل .

حفظ دین : عدو محارب اولانه جهاد ، بدعتلری دعوت ایدن

دعاه عقوبت ایتمکه حاصل اولور .

ائمه حنفیه عندنده غیر مسلملره کفرندن طولای دکل ، بلکه عدو

محارب اولانلرندن طولای جهاد ایدیلر : علت جهاد ، کفر دکل ، حربیالکدر .

بوکا مبنی رهبان قتل اولونماز . ذمیلرک ، مستأمنک ، حرب ایتیمان صبیئک ،

قادیئلرک قتل اولونماملری حقنده اجماع امت وارددر .

حفظ نفس : قصاص ایله حاصلدر . «ولکم فی القصاص حیاة» نظم

جلبلی بوکا شاهددر . قصاص زجر وتشفی ایچون مشروعددر .

حفظ عقل : حد مسکر ایله حاصلدر . عقلی محافظه ایچون مسکر

حرام قیلنمشددر .

حفظ مال : سارقه ، غاصبه ، محاربه عقوبت ایتک ایله حاصلدر .

حفظ نسل : حد زنا ایله حاصلدر .

عبادات : حفظ دیننه ، عادات : حفظ نفس وعقله ، معاملات :

حفظ نسل وماله ، عقوبات : بشنی ده حفظه راجعدر .

حفظ نسل : مقاصد ضروریه شرعیه دن در . زنالنسل ضایع قیلار ؛

زنا ، ماهیتی ، ذاتی اعتباریله شرعاً قبیح دکلدر . زنا ماهیتندن ناشی

ممنوع دکلدر . بلکه زنا ایله تضییع نسب ، اسراف ماء تناسل حاصل

اولدیغندن زنا ممنوع اولمشدر . یوقسه ماهیت اعتباریله زنا ایله نکاحك

نه فرقی وارددر ؟

نکاحده نسب ثابت اولیور ، ماء تناسل اسراف اولونمیورده نکاح

شرعاً تجویز اولنور ؛

زنا ایله ماء تناسل اسراف اولنور ، نسب ضایع اولیورده زنا

شرعاً تجویز اولونمیور .

تضییع نسب و اسراف ماء تناسل زنادن انفکاک ایتدیکنندن زنا

باطل اولیور ، زنا ایله حکم شرعی ثابت اولیور . زنا هیچ بر صورتله

تجویز اولنمیور .

تستر : ذریعه فساد زنایی سد ایتک ایچون مشروعددر .

زنانك دواعیسی ده ، ذرایعی (وسائلی) ده حرامدر .

بوده طبیعی در . چونکه برکیمسه عسکرینی و یارعیه سنی و یا اهل بیتنی

بر شیدن منع ایتسه صوکره منع ایتدیکی شیئه موصول اولان طرق

و اسبابی انلره فصل مباح قیلنیلیر ؟ طبیعتی ایله طرق واسبابی ده منع

ایده جکدر ؛ کذا اطبا مرضی منع ایتک ایتدککری زمان صاحبنی مرضه

موصول اولان طرق و ذرایعندن منع ایدرلر .

یوقسه اصلاحنی قصد ایتدککری شی دوچار فساد اولور . ارتق

حکمت و مصلحتك و کمالك درجات علیاسنده بولان شریعت کامله ده

بویله جه حرامه موصول اولان طریق ، زنانك دواعیسی ، ذرایعی منع

ایدیور .

خلاصه انسانلردن نه وقت فساد زنا خوفی قالدقار ایشه ایشه او

وقت تستر و حجاب ده قالدقار . بشقه درلو قالدقار ، نه طرق خمسسه ایله ،

نه ادله احكام شریعت ایله ، نه قواعد جلیله فقهیه ایله تستر و حجاب

قالدقار . امر بالمعروف ونهی عن المنکر منع اولونمقجه ، علم شریعت اربابی

بولندقجه ، انلر ساکت عن الحق اولندقجه قادیئلرایله طائلی طائلی صحبت

ایدیله مز .

اسلاف و اخلاف فقههانك عالمنده نه قدر سوز سولیلیرسه سولیلنسون

اکا مسلمانلق عالمنده هیچ بر قیمت ویریلمز .

ومنزلة الفقيه من السفیه — کمنزلة السفیه من السفیه

فهذا زاهد فی قرب هذا — وهذا فیه ازهد منه فیه

ازمیلر :

اسماعیل حق